

**27. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП**

**27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Hercegovina)
International Scientific Meeting**

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

**Proceedings
and short contents**

27.

**Требиње, Град Сунца, 15–18. јуна 2022.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15–18, 2022.**

27. ГОДИШЊЕ САВЈЕТОВАЊЕ ДОКТОРА ВЕТЕРИНАРСКЕ
МЕДИЦИНЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ (БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА)
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary
Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Hercegovina)
International Scientific Meeting

ЗБОРНИК РАДОВА И КРАТКИХ САДРЖАЈА

Proceedings
and short contents

27.

Требиње, Град Сунца, 15–18. јуна 2022.
Trebinje, Grad Sunca, June, 15–18, 2022.

Покровитељи:

МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ, ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ
ЈУ Ветеринарски Институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"

Организатори:

**ВЕТЕРИНАРСКА КОМОРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY
и
ДРУШТВО ВЕТЕРИНАРА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ/VETERINARY**

Суорганизатори:

**Факултет ветеринарске медицине Универзитета у Београду
ЈУ Ветеринарски институт Републике Српске "Др Васо Бутозан"
Департман за ветеринарску медицину, Пољопривредни факултет,
Универзитет у Новом Саду**

Организациони одбор:

Предсједник: Велибор Кесић

Чланови: Драгана Окљеша, Владимир Милијевић, Саша Бошковић, Драган Кнежевић, Давор Јефтић, Ратко Мијатовић, Игор Чегар, Славиша Спасојевић, Јелена Павић, Перица Бургић, Александар Брадић, Младен Драгичевић, Драган Малиш, Стеван Радић, Бранислав Галић, Богослав Готовац, Зоран Дамјанац, Предраг Новаковић, Благоје Бирчаковић, Ненад Костић, Горан Костић

Секретаријат: Бранко Стевановић, Миленко Шарић, Велибор Тодоровић, Данијел Ковачевић, Радојица Ђекановић, Оливер Стевановић

Технички секретар: Тијана Тимарац;

Научни и програмски одбор:

Предсједник: Драго Н. Недић

Чланови: Родољуб Тркуља, Милорад Мириловић (СРБ), Жељко Цветнић (ХР), Нихад Фејзић, Мухамед Смајловић, Андреј Кирбишић (СЛО), Нектариос Гиадинис (ГР), Лазо Пендовски (МК), Јанко Иванов (БГ), Драган Шефер (СРБ), Предраг Слијепчевић (ВБ), Миломир Ковач (РУС), Мајкл Гилсдорф (САД), Коосз Атилла (МАЂ), Иван Станчић (СРБ), Драган Касагић, Ђорђе Савић, Миливоје Надаждин (СРБ), Жељко Сладојевић, Весна Калаба, Рајко Латиновић, Виолета Сантрач, Горан Парапаш, Весна Ђорђевић (СРБ), Добрила Јакић Димић (СРБ), Синиша Гатарић, Славен Грбић, Бранко Велебит (СРБ), Зоран Ђерић, Новалина Митровић, Негослав Лукић.

Мјесто одржавања: Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022.

Patron:

MINISTRY OF AGRICULTURE, FORESTRY AND WATER MANAGEMENT
PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

Organizers:

VETERINARY CHAMBER OF REPUBLIC OF SRPSKA

and

VETERINARY ASSOCIATION OF REPUBLIC OF SRPSKA

Co-organizers:

Faculty of Veterinary medicine University of Belgrade

PI Veterinary Institute of Republic of Srpska "Dr. Vaso Butozan"

**Department of Veterinary Medicine, Faculty of Agriculture,
University of Novi Sad**

Organisational board:

President: Velibor Kesić

Members: Dragana Oklješa, Vladimir Milijević, Saša Bošković, Dragan Knežević, Davor Jeftić, Ratko Mijatović, Igor Čegar, Slaviša Spasojević, Jelena Pavić, Perica Burgić, Aleksandar Bradić, Mladen Dragičević, Dragan Mališ, Stevan Radić, Branislav Galić, Bogoslav Gotovac, Zoran Damjanac, Predrag Novaković, Blagoje Birčaković, Nenad Krstić, Goran Kostić

Secretariat: Branko Stevanović, Milenko Šarić, Velibor Todorović, Danijel Kovačević, Radojica Đekanović, Oliver Stevanović

Technical Secretary: Tijana Timarac

Scientific and Programme Committee:

President: Drago N. Nedić

Members: Rodoljub Trkulja, Milorad Mirilović (SRB), Željko Cvjetnić (CRO), Nihad Fejzić, Muhamed Smajlović, Andrej Kirbiš (SLO), Nektarios Giadinis (GR), Lazo Pendovski (MK), Janko Ivanov (BG), Dragan Šefer (SRB), Predrag Slijepčević (GB), Milomir Kovač (RUS), Michael Gilsdorf (USA), Koósz Attila (HU), Dragan Kasagić, Đorđe Savić, Milivoje Nadaždin (SRB), Željko Sladojević, Vesna Kalaba, Rajko Latinović, Violeta Santrač, Goran Paraš, Vesna Đorđević (SRB), Dobrila Jakić Dimić (SRB), Ivan Stančić (SRB), Siniša Gatarić, Slaven Grbić, Branko Velebit (SRB), Zoran Đerić, Novalina Mitrović, Negoslav Lukic.

Venue: Trebinje, Grad Sunca, June, 15th – 18th 2022.

ZDRAVSTVENO STANJE I BIOSIGURNOST KRAVA HOLŠTAJN-FRIZIJSKE RASE U PUERPERIJUMU (PREGLED ISTRAŽIVANJA)

Jovan Bojkovski^{1*}, Sreten Nedić¹, Sveta Arsić¹, Radiša Prodanović¹,
Ivan Vujanac¹, Miloje Đurić¹, Dejan Bugarski², Milan Ninković³,
Nektarios Giadinis⁴, Nikolaos Pasnousius⁴

¹Dr Jovan Bojkovski, redovni profesor, Dr Sreten Nedić, asistent, Sveta Arsić, DVM, asistent, Dr Radiša Prodanović, docent, Dr Ivan Vujanac, vanredni profesor, Dr Miloje Đurić, docent, Fakultet veterinarske medicine, Univerzitet u Beogradu, Beograd, Srbija

²Dr Dejan Bugarski, viši naučni saradnik, Naučni institut za veterinarstvo, „Novi Sad“, Novi Sad, Srbija

³Milan Ninković, DVM, istraživač pripravnik, Naučni Institut za Veterinarstvo, Srbije, Beograd, Srbija

⁴Nektarios Giadinis, PhD, professor, Nikolaos Panousis, PhD professor⁴, Faculty of Veterinary Medicine School of Health Sciences Aristotle University of Thessaloniki PC 541 24, Thessaloniki, Greece

*Korespondentni autor: bojkovski@vet.bg.ac.rs

Kratak sadržaj

Intenzivan uzgoj goveda obuhvata čitav niz tehnoloških postupaka koji treba da omoguće kontinuiranu proizvodnju i optimalno korišćenje proizvodnih kapaciteta. Kod visoko mlečnih kava metabolički poremećaji kao što su ketoza, sindrom masne jetre, puerperalna pareza, acidoza buraga, laminitis, su posledica uticaja mnogih činilaca, kao što su neizbalansirana ishrana, loši uslovi držanja i nege. Profilaksa metaboličkih poremećaja se obavlja ishranom koja treba da bude usklađena prema proizvodnom obroku i proizvodnoj kategoriji uz kontrolu zdravlja krava. Biosigurnost, dobrobit, dobra proizvođačka praksa i analiza rizika u kritičnim kontrolnim tačkama su veoma značajni elementi u intenzivnoj govedarskoj proizvodnji. Planska primena biosigurnosnih mera presudna je u zaštiti zdravlja goveda i uspeha same proizvodnje. Preporuka je da se stalno izgradjuje svest zaposlenih o stvarnoj potrebi zaštite proizvodnje u celini, da postoji aktivan odnos prema postojećim pretnjama i da preduzete mere predstavljaju ključ uspeha u osmišljavanju i pripremi planova biosigurnosti za svaku konkretnu situaciju odnosno farmu visoko mlečnih krava. Cilj ovog predavanja je da se da prikaz zdravstvenog stanja krava u puerprijumu i da se ukaže na značajnost procene biosigurnosnih mera na farmama visoko mlečnih krava.

Ključне reči: krave, biosigurnost, zdravstveno stanje, puerperium

Zahvalnica: Rad je podržan sredstvima Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja Republike Srbije (Ugovor broj 451-03-9/2021-14/200143).

HEALTH CONDITION AND BIOSECURITY OF HOLSTEIN-FRIZIAN COWS IN PUPERIUM (RESEARCH OVERVIEW)

Jovan Bojkovski^{1*}, Sreten Nedić¹, Sveta Arsić¹, Radiša Prodanović¹,
Ivan Vujanac¹, Miloje Đurić¹, Dejan Bugarski², Milan Ninković³,
Nektarios Giadinis⁴, Nikolaos Pasnousius⁴

¹Jovan Bojkovski, PhD full professor, Sreten Nedić, PhD teaching assistant, Sveta Arsić, DVM, teaching assistant, Radiša Prodanović, PhD assistant professor, Ivan Vujanac, PhD, associate professor, Miloje Đurić, PhD, assistant professor, University of Belgrade, Faculty of Veterinary Medicine, Belgrade, Serbia

²Dejan Bugarski, PhD, Scientific Veterinary Institute „Novi Sad“, Novi Sad,

³Milan Ninković, DVM , Scientific Veterinary Institute, Serbia, Belgrade,

⁴Nektarios Giadinis, PhD, professor, Nikolaos Panousis, PhD, professor, Faculty of Veterinary Medicine School of Health Sciences Aristotle University of Thessaloniki PC 541 24, Thessaloniki, Greece

*Corresponding author: bojkovski@vet.bg.ac.rs

Abstract

Intensive cattle breeding includes a number of technological procedures that should enable continuous production and optimal use of production capacities. By cows with high milk productin, metabolic disorders such as ketosis, fatty liver syndrome, puerperal paresis, rumen acidosis, laminitis, are due to the influence of many factors, such as unbalanced diet, poor posture and care. Prophylaxis of metabolic disorders is performed with a diet that should be harmonized according to the production meal and production category with the control of cow health. Biosecurity, welfare, good manufacturing practice and risk analysis at critical control points are very important elements in intensive cattle production. Planned application of biosecurity measures is crucial in protecting cattle health and the success of production itself. The recommendation is to constantly build the awareness of employees about the real need to protect production as a whole, to have an active attitude towards existing threats and that the measures taken are the key to success in designing and preparing biosecurity plans for each situation or high dairy farm. The aim of this lecture is to present the health status of cows in the puerprium and to point out the importance of assessing biosecurity measures on farms of dairy cows.

Key words cows, biosecurity, health status, puerprium

Acknowledgement

The study was supported by the Ministry of Education, Science and Technological Development of the Republic of Serbia (Contract number 451-03-9/2021-14/200143).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна и универзитетска библиотека
Републике Српске, Бања Лука

636.09(082)

МЕЂУНАРОДНИ научни скуп "Годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)" (27 ; Требиње ; 2022)

Зборник радова и кратких садржаја / Међународни научни скуп "27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина)", Требиње, Град Сунца, 15-18. јуна 2022. = Proceedings and short contents / International scientific meeting "27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina)", Trebinje. Grad Sunca, June, 15th-18th, 2022. ; [организатори Ветеринарска комора Републике Српске и Друштво ветеринара Републике Српске ; организациони одбор Велибор Кесић... [и др.] ; научни и програмски одбор Драго Н. Недић ..[и др.]. - [Бања Лука] : Ветеринарска комора Републике Српске, 2022 (Бања Лука : Атлантик). - 363 стр. ; 24 см

Текст ћир. и лат. - Упор. срп. текст и енгл. превод. - Насл. над текстом: 27. годишње савјетовање доктора ветеринарске медицине Републике Српске (Босна и Херцеговина) - 2022 = 27th Annual Counselling of Doctors of Veterinary Medicine of Republic of Srpska (Bosnia and Herzegovina) - 2022. - Тираж 400.

ISBN 978-99955-770-9-4

COBISS.RS-ID 136311041